

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget - justiskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
22/2402 - CFH

Dato
06.05.2022

Dokument 8:232 S (2021-2022): Representantforslag om norsk offentlig utredning av politiskandalen

Jeg viser til brev 21. april 2022 der justiskomiteen ber om departementets uttalelse i forbindelse med representantforslag 232 S (2021–2022) fra Rasmus Hansson fra Miljøpartiet De Grønne (MDG). Representanten fremmer følgende forslag:

Stortinget ber regjeringen nedsette et offentlig utvalg som skal granske hvordan norsk politi og påtalemyndighet i årevis feiltolket loven rundt ransakelse av personer i mindre alvorlige narkotikasaker, og foreslå endringer som gjør at man kan unngå at lignende feil oppstår i fremtiden.

Feilene som er avdekket i Riksadvokatens rapport om politiets tvangsmiddelbruk i mindre alvorlige narkotikasaker, er alvorlige. Flere har vært utsatt for tvangsmidler som det ikke har vært tilstrekkelig grunnlag for, eller som det ikke var truffet beslutning om av kompetent myndighet. Tvangsmiddelbruk er blant statens mest inngripende tiltak overfor den enkelte, og nettopp derfor er feil og avvik på dette området så alvorlig. Jeg er derfor enig i formålet med representantenes forslag – å unngå at lignende feil oppstår i fremtiden.

Jeg er imidlertid ikke enig i at en offentlig utredning er den mest egnede fremgangsmåten for å unngå dette. Jeg oppfatter Riksadvokatens rapport 14. februar 2022 som grundig og god. Den inneholder både en kartlegging av hva som er praktisert feil, og anbefalinger om konkrete tiltak for å unngå gjentatte feil. En ny oppfølgende

undersøkelse av saker behandlet etter Riksadvokatens brev 9. april 2021 er nylig igangsatt, med frist for rapportering til Riksadvokaten 1. september 2022. Riksadvokaten vil deretter sammenfatte de nasjonale resultatene og utarbeide en ny nasjonal rapport.

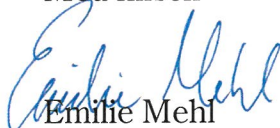
Forbedringsarbeidet er allerede godt i gang, og Den høyere påtalemyndighet og Politidirektoratet samarbeider godt om konkrete tiltak for å endre praksis. Politidirektoratet og Politihøgskolen har vært sentrale i arbeidet med retningslinjer som sikrer etterlevelse av Riksadvokatens direktiv av 9. april 2021. Politihøgskolen har gjennomgått relevante fagplaner for å sikre at undervisningen både på bachelor- og etter- og videreutdanningen er i overenstemmelse med riksadvokatens direktiv.

Rapporten fra Riksadvokaten viser dessuten at påtalemyndigheten evner å ha et kritisk blikk også på sin egen oppgaveutførelse. Embetet har også tilkjennegitt at det vil øke oppmerksomheten om fagledelse på saksområder som Den høyere påtalemyndighet ikke selv enkeltsaksbehandler løpende – eksempelvis mindre alvorlige narkotikasaker. I tillegg vil Riksadvokaten, som nevnt over, følge opp med en ny etterlevelseskontroll i inneværende år.

Mitt inntrykk er at de ansvarlige etater evner å ha et kritisk blikk på egen oppgaveutførelse, evner å avdekke feil og også er i stand til å iverksette egnede tiltak som sikrer etterlevelse av regelverket. Jeg kan derfor ikke se at det behov for en offentlig, ekstern granskning av tidligere tvangsmiddelbruk i mindre alvorlige narkotikasaker.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål nr. 18 i Stortingets spørretime 6. april i år som berører samme tema, samt mitt skriftlige svar 26. april i anledning dokument 8:159 S (2021-2022) - representantforslag om å sikre oppreisning til mennesker som har vært utsatt for ulovlig tvangsmiddelbruk.

Med hilsen

Emilie Mehl